

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában. fölszínt.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Holyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr. 1 óra 1 frt 20 kr.
HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilv. sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Apponyi a zszurnaliszta.

Arad, junius 18.

A hazug embereknek egyszerre ropant nagy lett a keletük. Soha gyalázatosabb, hazaárulóbb politikát nem üzött még párt, mint a milyent a klerikalizmus és reakcióval szövetkezett Apponyi párt és a hozzá csatlakozott szélsőbaloldali frakciók üznek. Magyarország közéletében nem volt még soha olyan politikai irányzat vagy szövetkezet, mely céljaira ép oly veszedelmes lett volna, mint a milyen utálatos az eszközeire nézve, mert a cél a magyar alkotmány kiszolgáltatása a főuri-rend és a hierarchiának, az eszköz pedig a tettetés, a félreértés, a hazugság.

Az ilyen politikát könnyebb tervezni, vezetni, mint kiszolgálni. A sajtó munkásai megriadnak a szereptől, melyet nekik a fekete gróf, s a többi fekete grófocskák imputálnak s így nem csoda, hogy a jezsuita párt hivatalos lapjaiban a híres vezérférfiak maguk kénytelenek a piszkos nyelű emeltyüket megragadni, melyekkel a magyar államiság, a magyar alkotmányosság erezeit kell feszegetni, csak hogy rést törjenek rajta, melyen keresztül a hatalom polczára juthassanak.

Immár egész rakás dilettáns zszurnalista lépett a czéhbe, mióta a tollnak tehetségesebb forgatói megtudják engedni maguknak a luxust, vagy képesek túrni az azzal járó nélkülözést, hogy szivök vágya szerint írjanak, s a hazugság kultuszát azokra bizzák, kik annak révén az írói babérok s azzal járó száraz kenyér helyett a legfőbb hatalomra és zsiros hivatalokra törnek.

Maguk kénytelenek a drága urak a saját alapította szennylapjaikban hazudozni, mint a hogyan a fősvény, kinek házörzője nem állotta ki a kosztot, maga volt kénytelen jelezni éjjelenként hangos csaholással, hogy a portán ébren vannak.

Igy cikkeznek a Szapáry által megvásárolt agrárius pecsovcis ujságban, a „Házánkban”, nap-nap után a jó Tibád, és névtelen eszme-futtatásokban maga a nagy-lelkű adakozó és alapító, a princípális, Szapáry Gyula gróf, így dolgoznak arczuk verejtékezésével a „Holló” „Magyarország”-ában a házi gazdán kívül Ugron, Polonyi, Bartha, Bartók és tutti quanti a szekrestyések közül. Így dolgozott a „Pesti Napló” hasábjain, még a kalamárisból a tinta ki nem fogyott, a jó Abrányi és a galáns askéta, a Hook.

Es most így köszöntött be az 1894-ik évi junius hó 17-ik napján, az emlékezetes vasárnapon, Apponyi Albert a legfeketébb gróf is mint zszurnalista a hírlap-irodalomvilágába. „Irtá gr. Apponyi Albert” így szignálja a Kistaludi társaság által belletristává avatott és saját tegnap alapított „Nemzeti Ujság”-ban zszurna-

listává avatkozott jeles irótársunk az ó nagyhatású, nagyszabású, világra szóló förmedvényét „Az egészséges közvélemény”-ről. Igazán, szinte megindítja az embert, hogy a Vatikán szolgálatában harczoló ezen rettenetes grófi anarchista milyen fogékony a „naivitás” közvetlen érzelmei iránt. Ő azt hiszi, hogy a mert a nevet centiméteres betűkkel mindjárt a cím alá oda nyomatta a cikk elejére imígyen: „Irtá gr. Apponyi Albert”, hogy azért az a cikkely kevésbé unalmas, kevésbé hazug és kevésbé efemer. Ez a jobb sorsra méltó naivítás közös vonás minden kezdő zszurnalistánál és sokkal kevésbé vesszük tőle rossz néven, mint azt a kiméletlenséget, melylyel a nyomdafesték iránt viseltetik, midőn a lapját „Nemzeti” ujságnak nevezi, s az ó nemzetellenes reakciónárius jezsuitizmusát „Egészséges közvélemény” gyanánt tálalja fel jóhiszemű olvasó közönségének.

Üdvözöljük az új kollégának az első szereplését, megvan benne a „csapat-vezér” bátorsága, leszáll a deszkákról, leveti a kothurnusát és önlábulag segít taposni saját politikájának immár negyed század óta üresen járó malmában. Es ha kell, megfogja önkezüleg az eke szarvát, bátoritania a béreseit, hogy a haza földjén barázdákat szántssanak, melyekbe az önemészto, alkotmány-irtó pártharczok megvaiként a sárkányfogakat elvessek.

Meddő törekvés! Régen észreveheték volna, hogy azok a sárkány fogak odvasak, s a haza földje nem termé meg ezt az átkos veteményt.

BELFÖLD.

Az ellenzék csatlódása.

A „Pol. Corr.” egy budapesti tudósítása azt mondja, hogy a csatlódás hatása, mely a polgári házasság ellenzőit a kabinetválság megoldásának módja által érte, már most érezhető. A képviselőház ellenzéke tehetetlenségét erős kifejezésekkel és nagy mondásokkal iparkodik leplezgetni; a főrendiház mérsékeltbb ellenzéki része kompromisszura törekszik, míg az exaltadók az ellenzék szeretnék kiméletlen harozra tüzelni. Csak hogy bizonyos, hogy a főpapságot, valamint a főrendek nagy részét nem fogják megnyerni ily küzdelemre. Ily körülmények közt bizonyon várható az egyházpolitikai javaslatoknak s a gyors keresztülvitele a főrendiházban. E javaslatok elintézése után az országgyűlés megkezdí a nyári szünetet s aztán a kormány hozzálát a bankkérdés megoldását czélzó lépésekhez. Jelezhető, hogy most már a két kormány fogja a bankkal szemben a kezdeményező lépéseket tenni.

A delegációk.

A delegációk ülészakát a kormányválság folytán, mint tudva van, az öszre halasztották; a magyar delegáció tagjainak megválasztása azonban, mint értesülünk, még a nyári szünidő előtt megfog történni az országgyűlésnek mindkét házában. A delegáció tagjainak választását előrelátólag a hét végére fogják napirendre kitűzni.

A valuta helyreállítása s az ellenzék

Budapest, junius 18.

—a— Most tárgyalta le a képviselőház azt a törvényjavaslatot, mely az 1892-iki, a valuta helyreállítása s annak módozatait elrendelő törvény rendelkezései alapján, a valuta-szabályozásnak, illetőleg a teljes aranyérték helyreállításának nagy műveletét folytatja. — Folytatja pedig függő adósságunk, vagyis az államjegyek 200 milliónyi papírjainak bevonásával, megsemmisítésével s annak helyébe részint koronások, részint két koronások (ezüstforintosok) s részint bankjegyek kibocsátásával, úgy, hogy első sorban az egy forintos államjegyek vonatnak ki e módon a forgalomból, továbbá az ötös és ötven forintos államjegyek a hátralévő összeg erejéig.

Mint mondtuk, az 1892-iki valutatörvény alapján, mely Wekerle Sándor pénzügyminiszteri geniejének alkotása, mely hivatva van Magyarország s Ausztria pénzeszközeit teljes értékűvé tenni az aranyalpra helyezés által, a külföldi pénzpiaczkon a nyugati államok aranyértékű pénzeivel egyenlő értékre, rangra emelni s párhuzamosan Magyarország pénzügyeit is Ausztriától — még a közös bank fenmaradása esetén is függetleníteni, a magyar kereskedelmet s közgazdaságot, mely eddig a pénzjegyeinket a külföldi pénzpiaczkon nyomó értékkülönbséget (agio) miatt szenved, emelni, virágzásba hozni s evvel az ország valamennyi osztályai számára a jólét, gazdagság új forrásait megnyitni. Wekerle e hatalmas alkotásának voltak ellenségei külföldön s Ausztriában is éppen a magyar pénzügyek függetlenítésének benne rejlő teendencziája folytán; de győzedelmeskedett az s elfogadtatt a nagy állami érdekek miatt Ausztriában is. Nálunk az alkotás általános lelkesedést keltett, még az ellenzék is örömmel s megelégedéssel üdvözölte azt s egyhangulag elfogadta.

De azóta, az egyházpolitikai keveredés, s az ellenzék erre fektetett kormányrajutási reményeinek keserves bukása miatt, nagyot változtak az idők. A valutarendezést, annak stipulált módjait a kkor lelkesedve helyeselték az ellenzék, míg ugyanabban most hibát hibára igyekeznek fölfedezni, persze csak azt érvén el, hogy „nagy” pénzügyi kapacitásai, Horánszky Nándor, a „jövő-múlt finanszminisztere” s Beöthy Akos rémségesen blamirozták magukat. A czél az volt, hogy Wekerle miniszterelnököt verjük meg Wekerle pénzügyminiszterrel, de e helyett a pénzügyminiszter rakta meg őket alaposan okoskodásaik, vádjaiik nevetséges, erőszakolt, alaptalan voltának megozafolhatlan bebizonyításával, s 1892-ki és mostani ellenmondásaikkal felmutatásával.

Hogy Ausztriában, mely még a szükséges aranybeszerzéssel sem kész, vannak a valuta helyreállítást ellenző s evvel a magyar

közgazdasági függetlenítést hátráltatni kívánó pártok, melyek irigylük tőlünk a valutahelyreállítás végettránk és aranytömeg már beszerzett birtokát s állampénzügyeinknek ezzel is dokumentált rendezettségét s irigykedve nézik politikai s gazdasági erőnk, hatalmunk növekedését, ezt értjük. De hogy az ellenségeinknek különben hazafias magyar pártok is szekundáljanak, azt nem értjük s egyenesen hazafiatlanságnak deklarálnánk, ha nem volna világos, hogy mostani megváltozott itéletüket a hatalomvágy csalódásának keserű érzése sugálja s ennél fogva az alaptalan s beszámíthatatlan.

Wekerle nélkülük s ellenük is végre fogja hajtani nagy művét az ország s nemzet hasznára.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —

Budapest, június 18.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Perczel, Schöber Ernő és Hock János.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Eötvös, Josipovich Imre, Lukács Béla és Hieronymi miniszterek.

Hitelesítették a mult ülés jegyzőkönyvét.

Elnök jelenti, hogy Molnár Józsiás betegsége miatt szabadságot kér.

Megadták.

Beöthy Ákos multja.

Beöthy Ákos azt mondja a napirend előtt hogy Pulszky legutóbb megtámadta az ő politikai integritását, állítván róla, hogy Eszterházy Mórival összeköttetésben állott és hogy Deáknak ellenlábasa volt. Ezt Pulszky bebizonyítani elfelejtette. Eszterházy Mórival csak furdón ismerkedett meg és mert eszes embernek találta, reverenciával viseltetett iránta, ép úgy mint reverenciával viseltetik Tisza Kálmán iránt, akivel azért még nincs összeköttetésben. Hogy pedig Deák Ferencnek nem volt ellenlábasa, azt Deáknak hozzá intézett két levelével bizonyítja, amelyek szerint nem lehetett ellenlábasa Deáknak. A Ház itéletére bizza, hogy mennyiben valók Pulszky vádjai. (Helyeslés balfelől.)

Ezután áttértek a napirendje, amelynek során harmadszor is megszavazták a közös függő államadóságok egy részének megváltásáról és a nem állami tanárok nyugdíjáról szóló javaslatokat.

Az orosz szerződés.

Görgey Béla előadó a javaslatot elfogadásra ajánlja. Mindenekelőtt mérlegeli a szerződés politikai oldalát és kedvező kilátásait, amelyek egymagukban is csak arra ösztönözhetnek, hogy ezt a javaslatot elfogadjuk. Gazdasági szempontból is csak biztató ez a szerződés. Oroszország nekünk is ugyanazokat a mérsékelt vámtételeket biztosította, amint Németországnak és ettől különösen kereskedelmünk fellendülését várhatjuk. Ismételt elfogadásra ajánlja a javaslatot. (Helyeslés jobbfelől.)

Endrey Gyula pártja nevében szól és pártja felfogását tolmácsolja, amidőn kijelenti, hogy ez a szerződés a magyar érdekek megsértése. Szólv és pártja kifogásolta a legutóbb kötött szerződéseket egytől-egyig. De bevallja, hogy mind az előbb kötött szerződések veszedelmével, amit ránk nézve az orosz szerződés magában foglal. Miért? Mert Oroszországnak a termelő és szállító képessége olyan óriási, hogy ha piacunkat is lefoglalja, saját termelésünket és szállításunkat képes teljesen megbénítani. (Helyeslés balfelől.) Azt mondják, mint argumentumot a javaslat mellett, hogy a többi államokkal Oroszország szerződést kötött és így mi ez államokkal szemben hátrányos állapotban leszünk. Hát az meglehet, de ez a hátrány a multhoz képest nem kisebbedik. Es nincs is erre szükségünk akkor, amidőn a mi eddigi kereskedelmünk és kereskedelmi ösz-

szeköttetésünk Oroszországgal szemben igazán nevétségesen kevés volt. Ezt a politikát sem szóló, sem pártja nem támogathatja, mert a magyar érdekek lábba tiprása és ezen ezért a szerződést nem fogadja el. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Bujanovich Sándor a maga részéről is hangsúlyozza, de így gondolkozik pártja is, hogy itt nem közgazdasági érdekekről, hanem első sorban politikai tekintetekről van szó. Politikai tekintetek birták e szerződés megkötésére Németországot és ugyane tekintetek voltak irányadók Bécsben is. Hát politikai tekintetek lehetnek előnyösen ajánlók, de magyar szempontból és pedig magyar gazdasági szempontból örvideni ezeknek a szerződéseknek lehetetlen. Ami kevés előnyt nekünk a német szerződés biztosított, azt az utóbbi költött olasz, szerb, román és most az orosz csak a legnagyobb mértékben veszélyezteti. Ilyen politikát szóló nem helyeselhet. Ő örviden annak, ha az osztrák ipar fellendül, de ha ez a mi iparunk rovására megy, annak nem tud örülni. Nem fogadja el a javaslatot. (Helyeslés balról.)

Elnök az ülést öt perczre felfüggeszti. Szünet után

Lukács Béla kereskedelmi miniszter az Endrey közjogi ellenérveivel foglalkozva, csak azt jegyezheti meg, most is, mint mindig, ha közjogi argumentummal találkozott, hogy kereskedelmi viszonyainkat okvetlenül rendezni kell, s ezen a téren politikai ideálokat nem lehet szem előtt tartani. Az ellenérvek második csoportja mezőgazdasági érdekekre van fektetve. A ki azonban ezen egyezmény által mezőgazdasági érdekeinket látja sértve, az igen téved, mert általa éppen az ellenkezőt érik el.

Nem helyeselheti Bujanovichnak azt a felfogását, hogy az egyenlőtlenség álláspontra helyezkedve, refozciókkal élünk, s vámháborút idézzünk elő. St. tisztikai adatokkal bizonyítja, hogy mezőgazdaságunk általában véve javult. A maga részéről ezek után nyugodtan ajánlja ismételtlen is az egyezmény elfogadását. (Helyeslés jobbról.)

Elnök a vitát bezárja, s fölteszi a kérdést. A Ház többsége a törvényjavaslatot általánoságban elfogadja.

A szimnél felszólal

Bujanovich Sándor és felel Lukács miniszter megjegyzéseire.

Budapest, június 18. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

A ház a javaslatot részleteiben is elfogadta.

Horánszky nyilatkozatot sürgetett Wekerletől a jövő munkarendre.

Wekerle kijelentette hogy e tárgyban közelebbről nyilatkozik.

A főrendiház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —

Budapest, június 18.

Kezdeté déli 11 órakor.

Elnök: Szilágyi József koronaör.

Jegyzők: Gyulai Pál és ifj. Széchenyi Imre gr.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle Sándor, Szilágyi Dezső és Lukács Béla képviselőtársak Reszig Ede államtitkár, Fejérváry Géza báró.

Fölolvassák a lemondott miniszterek bucsulevelét, s elnök bemutatja néhány főrend királyi meghívó leveleit, s a a miniszterelnök átíratát az új főrendek kinevezéséről. Következik a napirend.

A ház tudomásul veszi az igazoló bizottság feljelentését gróf Zichy Tivadarnak a főrendek jegyzékébe való fölveteléről s a jegyzék folytatólagos kiigazításáról.

A házassági jog.

A házassági jogról szóló törvényjavaslat napjának meghatározásánál felszólalt Keglevich István gróf, s abbéli óhaját annak ad kifejezést, hogy az mindjárt a plenumban tárgyalassék. A politikai helyzet lényegében nem változott, s már abban a tény-

ben, hogy újra az a kabinet bízott meg a kormányzással, azt látja kifejezettnek, a mit a képviselőház a másodszori szavazással is fényesen demonstrált, hogy a törvényre szükség van. Ilyen körülmények között ő a bizottsági tárgyalást mellőzendőnek tartja.

Zichy Nándor gróf izgatott hangon jelenti ki, hogy ő eddigi eljárásáért a felelősséget mindenkor elvállalja s lelkiismeretét cselekedetei miatt semmiféle vád nem terheli Szemére veti a kormánynak, hogy a javaslat tárgyalása alkalmával semmiféle előzékenységet nem tanusított. Egyéb iránt hozzájárul ahhoz, hogy a javaslatok tárgyalása e hó 21-ére tüzessék ki.

Keglevich István személyes kérdésben emelve szót, tiltakozik az ellen, mintha ő Zichy Nándor grófot eljárásáért támadni, vagy neki e miatt szemrehányásokat tenni akart volna.

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter viszautasítja Zichy Nándor gróf vádját, hogy a kormány a főrendek irányában mi előzékenységet sem tanusított. Elveiből természetesen nem engedhetett s nem is fog engedni a jövőben sem. Különböző hozzájárul ahhoz, hogy a javaslat e hó 21-ére tüzessék ki tárgyalásra.

Elnök összegezve a vita eredményét, határozatilag kimondja, hogy a házassági jog rendezéséről szóló törvényjavaslatot a bizottságok mellőzésével a főrendiház plenumacsütörtökön, e hó 21-én veszi tárgyalás alá. (Általános helyeslés.)

Ezután vita nélkül egyhangulag fogadta el a főrendiház a Bernben 1890-ben kötött nemzetközi vasuti átfuvarozó egyezmény kiegészítéséről, az 1885. évi IX. t. cz. 10 §-ának az 1889. XXXIV. t. cz. 6 §-ának módosításáról, a m. kir. államvasutakon szükséges némely munkálatok költségeinek fedezéséről, és a fő és székvárosi Ujéület, a Károly-József és Flórián laktanyák és a gellérthegyi erőd értékesítéséről szóló törvényjavaslatokat.

Az ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után az ülés véget ért.

IDŐJARÁS.

Légnymás: reggel 7 órakor 761.4 milliméter, délután 2 órakor 760.1 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 15.6 délután 2 órakor C° + 26.2. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor EK. 2. délután 2 órakor K. 4. Felhőzet: reggel többnyire borult, délután többnyire derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 1 milliméter.

Kétszázötven ember halála.

— A karwini bányaszerencsétlenség. —

(Ujabb részletek.)

A legújabb jelentések szerint kétszázötven ember vesztette életét.

A szerencsétlenül járt bányászok számát még eddig nem tudták egész pontosan megállapítani, mert a munkások lakásai egymástól mértföldekre vannak.

Szombaton hét holttestet hoztak ki a szakadékokból.

A távol levő bányavidékről igen sok bányász érkezett oda, hogy részt vegyenek a mentésben.

Azok közül, a kik a robbanás után először szállottak le a tárnába, hogy az ott rekedteket kiszabadítsák, tizenhatszáz és huszonketten súlyos sebet szenvedtek.

Ezeket sikerült kihozni a tárnából. A holttestek borzasztóan el vannak éktelenítve. Egynehányuk fejé, a legtöbbnek keze, lába hiányzik.

A tárnákba rekedtek minden bizonynyal életüket veszítették, de testük nem szenesedett meg, mert a robbanás bedöntötte a tárnákat és ennek következtében levegő nem juthat a mélységbe.

A bányorvos eddig tíz sebesültet térített magához, kilencz meghalt a kórházban.

Igen sok sebesültet Teschenbe szállítottak, ezek közül kettő utközben meghalt.

A Johanna-tárna bejárójánál tegnap óta négy holttest fekszik.

A halottakat eddig nem lehetett eltemetni, mert nincs koporsó.

A bányamunkások közt leirhatatlan a kétségbeesés.

Szombat reggel kifizették a hetibérekét és ekkor megállapították, hogy kétszázötven hiányzik a munkások közül.

Szivszaggató volt nézni, a mint az aszo-

nyok sirva átvették férjük vagy fiaik fizetését.

Holnap fogják temetni a halottakat.

Az irtózatossan megcsontított holttestek deszkákon fekszenek kiterítve.

Négy száz árva gyermek és több mint száz özvegyasszony siratja a halottakat.

Gróf Larisch Henrik és a tartományi főnök felkeresték a szerencsétlenül járt munkások hozzátartozóit, azután elmentek a tárnákhoz, ahol a holttestek kiterítve fekszenek.

A gróf letérdelt Racsek bányamérnök holtteste előtt és papjával együtt hosszasan imádkozott.

Az összes tárnák légmentes befalazása után 10—12 embert állítottak fel örnek az elzárt nyílásokhoz. A katasztrófa okát most sem tudják bizonyosan. Hivatalos nyomozások alapján megállapították, hogy a szerencsétlenségnek 231 halottja van. Ezek közül csak 19 holttestet sikerült eddig kihozni, a többi most is ott nyugszik az égő tárnák belsejében. A Johannes-tárnát állítólag beomlás veszélye fenyegeti, de ez a hír még nem nyert megerősítést.

A Tiefbau tárnából a legutolsó mentők a második robbanás után éjjeli egy órakerék ki. Fél hatkor megcsendült a vészjel. Újra lementek, de vissza kellett jönniük eredménytelenül. Alig értek föl a szabadba, újra felhangzott a vészjel, mire három ember halálmegevetéssel újra lement a tárnába, hol végre egy, a korábbi mentők közül lenn maradt s elkábult bányászt találtak, a kinek már nem volt ereje elvanszorogni a tárna felhúzójához.

A még élve kimentett bányászok közül némelyek közel állottak a megőrüléshez.

Egy bányászt, ki a katasztrófa következtében lázító beszédekkel intezett társaihoz, letartóztattak.

Utólag híre jár, hogy a második robbanásakor Grey bányatanácsos élete is veszélyben forgott, mert már csak tíz lépésnyire volt attól a helytől, hol a mérges gázok minden élőlényt megfojtottak.

Tegnap délután temették el a bányarobbanás amaz áldozatait, kiknek holttesteit megtalálták. Bár egyszerű volt a gyászszertartás, mégis borzalmasan impozáns benyomást gyakorolt. Délben már száz meg száz ember sietett a Henrik-tárna felé, ahol a holttestek fel voltak ravatalozva. Itt történt az első beszentelés.

Mikor a menet megindult, erős zápor esett, mely az utakat majdnem járhatlanokká tette. Racsek mérnök koporsóját halotti kocsin vitték, a többi koporsót feketével bevont szekereken szállították. A koporsókat koszorúk díszítették. A kocsikat a gyászolók vették körül. Racsek koporsója után haladtak az elhunyt nővérei és öccse, kik Racsekben egyedüli fentartójukat veszítették el.

Opioi bányamester koporsóját a hadastyánok vitték. Félórán tartott, míg elvonult a menet, melyben 5000 ember vett részt. A temetői templom előtt bányász-apródok képeztek sorfalat. Itt várakoztak Larisch és Hoyos grófok.

Újból beszentelték a koporsót, s Larisch és Hoyos grófok közvetlen a halottas kocsin után kísérték a menetet. A disztelen temető végében egy hatalmas aknasirt ástak; Racsek számára külön sír készült. Az itt lefolyt jelenetek páratlanok voltak a maguk nemében. A sok aggyastyán, asszony és gyermek kétségbeesetten jajgatott. Racsek rokonai majd elájultak. Larisch gróf mélyen megindultan állt ott.

Az eső, mely a beszentelés alatt kissé megszünt, most megint teljes erővel szakadt. Egy óránál tovább tartott az iszonyu temetés, míg végre mindegyik koporsó el volt földelve és a rokonok, kik újból és újból odanyomultak halottaikhoz, távozni kezdték.

A bányamester koporsójának lebocsátásakor az elhunyt egy társa ezt kiáltotta:

— Szerencse föl az utolsó utra!

A körülállók ezt háromszor ismételték.

Ezután a protestáns áldozatokat temették az orlai temetőben.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Junius 19. —

Változó felhőzet. — Meleg. — Száraz.

„ARADI KÖZLÖNY.”

1894. július hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Előfizetési ára:

HELYBEN:		VIDÉKEN:	
Julius hóra	1 frt	Julius hóra	1 frt 20 kr
Julius 1-től szeptember 30-ig	3 frt	Julius 1-től szeptember 30-ig 3 frt 60 kr	
Julius 1-től december 31-ig	6 frt	Julius 1-től december 31. 7 frt 20 kr	

Egyes szám ára 5 kr.

Az „Aradi Közlöny” minden előforduló nevezetesebb politikai, vagy szenzációsabb bel- és külföldi eseményről rendkívüli kiadást ad, melyet helybeli előfizetőinek azonnal és díjtalessal kihordat.

Kerjük azokat a t. előfizetőket, kiknek előfizetésük május hó végével lejárt, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fönnakadás történjen.

Nyáron az egész furdó-idő alatt előfizetőink kívánságára a lapot bárhová utánuk küldjük, még akkor is, ha többször változtatnak tartózkodási helyet.

Az „Aradi Közlöny”-re bármely naptól kezdve elő lehet fizetni. A kiadóhivatal nyolcz napig bárkinek ingyen és bérmentve küld mutatványszámokat.

Az előfizetési pénzek az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalába (aradi és csanádi egyesült vasutak palotája) küldendők.

HIREK.

Junius 19. Kedd. Róm. kath. naptár: Gyárfás — Protestáns naptár: Gyárfás. — Izraelita naptár: Behaloth. — Görög-keleti naptár (június 7.): Teodot. — A nap két 8 óra 52 perczkor, nyugszik 7 óra 38 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület. II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemutató díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári-iskola. földszin.

Junius 23. Az arad-buzsáki ifjúság táncvizsgálma a buzsáki Sonntag-kerthben.

Junius 23. Az aradmegyei jegyzői egyesület vándorgyűlése és táncvizsgálma M.-Radnán.

Junius 28. Az aradi kereskedelmi akadémia végzett növendékeinek tánczenestélya a városligetben.

Vonatok közlekedése.

— Érvényes 1894. évi május hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
<i>Budapest felé indúl:</i>		<i>Budapest felé érkezik:</i>	
Nagyvárad reggel	5.18	Vv. Csabáról reggel	9.10
Nagyvárad d. e.	11.30	Nagyvárad este	8.42
Gyorsvonat reggel	8.20	Személyvonat reggel	6.10
Személyvonat d. e.	11.30	Személyvonat d. u.	3.55
Személyvonat este	9.45	Gyorsvonat este	6.55
<i>Erdély felé:</i>		<i>Erdély felé:</i>	
Személyvonat reggel	6.55	Soborsinről reggel	7.—
Soborsin d. u.	2.30	Személyvonat d. e.	11.—
Személyvonat d. u.	4.30	Személyvonat este	8.55
<i>Temesvár felé:</i>		<i>Temesvár felé:</i>	
Vegyesvonat reggel	6.25	Személyvonat d. e.	9.44
Vegyesvonat d. e.	11.35	Vegyesvonat d. u.	3.44
Személyvonat d. u.	5.58	Vegyesvonat este	10.55
<i>Szeged felé:</i>		<i>Szeged felé:</i>	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.50
Személyvonat d. e.	9.—	Személyvonat este	6.45
Vegyesvonat d. u.	4.20	Személyvonat este	10.—
<i>Gurahoncz felé:</i>		<i>Gurahoncz felé:</i>	
Személyvonat reggel	6.40	Személyvonat reggel	8.—
Személyvonat d. u.	5.23	Személyvonat este	6.50
Vegyesvonat d. u.	12.30	Vegyesvonat d. e.	11.43

A háziezred nagygyakorlata.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, június 18.

A csász. és kir. 7-ik hadtestparancsnokság tegnap küldötte meg Aradra a körletébe tartozó csapatok idei nagygyakorlatának átnézetit tervét. E szerint a nagygyakorlat június hó 21-én veszi kezdetét a hadtestben és tart bezárólag szeptember 12-éig.

Az aradi csász. és kir. 33-ik gyalogezred nagygyakorlatának terve ez: Junius hó 21-től július 26-ig bezárólag az 1. 2. és 3-ik zászlóalj Aradon végzi a zászlóalj-gyakorlatokat, meg a Pancsován lévő 4-ik zászlóalj

ugyanazt Pancsován. Július 21-től augusztus 20-ig Aradon lesz az ezredgyakorlat és ezen már részt fog venni a pancsovai zászlóalj is. Augusztus 21-től augusztus 27-ig dandárgyakorlat a biharmegyei Eled környékén, augusztus 28-tól szeptember 7-ig pedig Eled és Nagy-Bárd környékén hadosztálygyakorlat, melyen a 33. és 34-ik gyalogdandárok együttesen vesznek részt. Ez évben tehát az aradi házi ezrednek hadtestgyakorlata nem lesz és csak hadosztálygyakorlatot teljesít.

Az idegen csapatok közül a 3-ik huszárezred beskadronja, nemkülömben a 15-ik huszárezred július 15-től 31-ig Aradon a feldeítő szolgálatban gyakorolja magát. Augusztus 1-től 6-ig pedig ugyanezen huszárezred Aradtól délnyugatra dandár-gyakorlatokat végeznek a kis-szt.-miklósi huszársággal együtt. A 3-ik huszárezred 4-ik és 6-ik eskadronja szintén részt vesz a fentemlített hadosztálygyakorlaton s annak végétével Aradra jön az új lovassági kaszárnyába.

Radna-Lippa környékén a 7-ik hadtest tüzér ezred végezi gyakorlatait július 23-tól 27-ig, aztán Temesvárra, illetve Nagy-Váradra megy.

— Személyi hírek. Lonovits József csanádmezei főispán, Meskó Sándor alispán és Major Miklós makói polgármester vasárnap Aradon időztek. — Virágh Lajos városi főmérnök Budapestre utazott. — Vannay János megyei árvászéki elnök, mint örömmel értesülünk, súlyos betegségéből már csaknem teljesen felépült.

— A beteg püspök. Desseffy Sándor állapotában határozott javulás konstatalható, a püspök mindazonáltal csak két-három hét múlva hagyhatja el betegágyát.

— A kisebb tisztviselők fizetésrendezése. Mint értesülünk, Institoris Kálmán aradvárosi főjegyző Nagyváradról, hol a kiküldött szinügyi bizottsági tagokkal az aradi szintársulat néhány előadását tekintette meg, tegnap egyenesen Budapestre utazott, Faschó-Moys Sándor dr. belügyminiszteri tanácsoshoz, hogy vele a kisebb tisztviselők és közsegítanítók fizetés-emelése kérdésében értekezzen. Így most már reméltető, hogy ez az ügy hovaelőbb és az érdekelt felekre kedvezően fog megoldatni.

— Az első 1000 frt. Az Aradvidéki Tanítóegylet tápintésének létesítéséhez az első ezer forintot Bohus Zsigmond osász. és kir. kamarás, a magyar főrendiház tagja adományozta a nála vasárnap megjelent küldöttség tisztelgése alkalmával. Nem első eset ez, midőn a Bohus-család áldozatkészségének adja fényes tannhelyét, mely mindenkor a legszebb és legnemesebb vonása marad ezen főurnak, ki diós őseinek kitűnő erényeit megörizte.

— Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága vasárnap délelőtt 10 órakor Bohus László elnöklése alatt érdekes ülést tartott. Elhatározta ezen az igazgatóság, hogy a kisjénői vasuti állomást, a hol tudvalevőleg József főherczeg többször megfordul, kibővíteti, még pedig egy előszobával, szalonnal s a főherczeg kíséretének egy külön váróhelylyel. Előfordult ezután a gurahoncz-nagy-halmágy vasutvonal kibővítésének s a csucsi kőbánya-kerület átengedésének kérdése. A kőbánya átengedése és az előállítási áron alul leendő szállítás fejében kért állami hozzájárulás iránt a vasut igazgatósága újból fei fog irni a miniszteriumhoz, a mennyiben a vasutvonalnak Brádig való kiépítése fejében az állam az igazgatóság által felajánlott engedményekért 300,000 frt helyett csak 200,000 frtot volt hajlandó megadni. Az igazgatóság Boros Béni vezérigazgatónak

és Hegedűs László igazgatónak a nyár folyamán hosszabb szabadságidőt engedélyezett, Szathmáry Mihály főmérnököt és Kabdebó János vasuti orvost pedig nagyobb fizetési rangosztályba léptette elő. Végezetül egyhangulag elhatározta az igazgatóság, hogy az aradi waggongyárban a legújabb szalonkocsikból mintegy 40 db. másodosztályu és 50 harmadosztályu kocsit rendel meg.

— **A Maros szabályozás.** A miniszterium szakférfiai tegnap kezdték meg a Maros szabályozása ügyében a Maros folyó újbóli bejárását Zámától Szegedig. A miniszter a bejárással Kvassay miniszteri tanácsost, Münsberger műszaki tanácsost és Szántay Lajos aradi kir. főmérnököt bizta meg.

— **Tisztelgő küldöttség.** Vasárnap, déli 12 órakor fogadta Bohus Zsigmond csász. és kir. kamarás az arad- és csanádi egyesült vasutársaság palotájának dísztermében Máda M. egyesületi elnök vezetése alatt megjelent „Aradvidéki Tanító-egylet” küldöttségét, mely átadva a tápintézet fővédnökévé történt megválasztásáról szóló jegyzőkönyvi határozatot, annak elfogadására kérte fel főuraink ezen kiváló filantropját. Az üdvözlő beszédre leereszkedő nyájassággal válaszolva, készséggel jelenté ki, hogy a fővédnöki tisztet szívesen elfogadja s a kontemplált tápintézet felállítását töle telhetőleg elő fogja mosdítani, minek jeléül 1000 forintot adományozott, mely páratlan szívjóságot a küldöttség tagjai lelkesen megélték. Ezután Csik János ösmertette meg részleteiben is Bohus Zsigmondot az intézet célja, belső tervezete, vezetése, a felügyelet és igazgatás mikéntjére vonatkozólag. Bemutatta az alapszabály-tervezetet, a felszerelés költségjegyzékét, az intézetnek Jiraszek Lajos, műépítész által készített csinos tervrajzát s a megválasztott 600-as nagy bizottság névjegyzékét. — A minden irányban megadott tájékozás után a további teendők beszéltettek meg, s így megállapított az e hó 24-én egybehívandó 600-as bizottság értekezletének tárgysorozata is. — Bohus Zsigmond a legmelegebb érdeklődést tanúsítá a legapróbb részletek iránt is s miután mindenre megnyerte a teljes információt, a küldöttség lelkes örömmel távozott, magával vivén a legszebb reményekre jogosító szívjóságot a fővédnöknek, kinek megnyerése a legnagyobb biztosíték a tápintézet megvalósulására.

— **A közutak felülvizsgálása.** A miniszter az aradi közutak és műépítmények felülvizsgálására Hantó miniszteri tanácsost küldte ki.

— **A katonaság köréből.** Demian Aurél dr. aradi tartalékos nonvédhuszár-főhadnagy ezen rangjáról leköszönt.

— **Jövedelmező martiromság, Mangra Vazul** nem is oly rég igazgatója volt az aradi gör. kel. román szemináriumnak, de mint tudjuk, a tisztelendő atyát dákóromán nevelési rendszere miatt felfüggesztették állásától. Azóta Mangra is martir. Hogy pedig ez a martiromság eléggé jövedelmező üzlet, annak bebizonyítására megemlítjük, hogy — hir szerint — a bukaresti oláh liga egy tánczestély jövedelméből 1200 frtot küldött a volt derékigazgatónak. Denikve, az érdemek minden téren meg van a maga elismerése.

— **Árlejtés a laktanya kibővítési munkáira.** Tegnap délelőtt tartották meg az újabb, másodszori árlejtést a vásártéri lovassági laktanya kibővítésére vonatkozó munkákra. A másodszori árlejtés alkalmával — mint már megírtuk — munkacsoportokra volt kitzúva a nyilvános árlejtés. Így az asztalos, lakatos és mászó munkákra. Pankov Viktor ajánlatát fogadták el, mint legelőnyösebbet, ki a kiküldési árból 18 százalékot engedett, míg az első árlejtés alkalmával a munkákra csak 14 és fél százalék engedmény tétetett. A többi

munkákra vonatkozólag több zárt ajánlat érkezett be, melyeket felülvizsgálat és átszámítás végett kiadtak a számvevőségnek. A mint a gazdasági czég hivatalában értesülünk, ez újabb árlejtés alkalmával mintegy 5000 forint megtakarítás lesz.

— **Az aradi ipar Bécsben.** A bécsi népelemezési és hadsereg-ellátási kiállításon, mely most van nyitva, aradi kiállítók is vannak. Ezek közül ifj. Kristyóri János elismert helybeli sütőmester az általa kiállított katonai kézszerültért díszoklevéllel és ezüstéremmel lett kitüntetve. Az aradi ipar ez újabb diadalát őszinte örömmel regisztráljuk.

— **A szocializmus veszedelme.** Az alföldi agrár-szocializmus kérdésével bőven foglalkoznak most az érdekelt megyék. Békés-Csabáról jelenti tudósítónk, hogy ott a Békés-megyei Gazdasági Egyesület vezérférfiai két órán át folytattak az orvoslás módjáról eszmecsere-t. Beliczay István elnök, a megye volt főispánja abban látja a bajt, hogy ipar- és gazdasági gondok nincsenek. A földművelést ma is úgy üzik, mint ezelőtt negyven évvel. Tenni kell a szakoktatást emelésével, de ennek költségét ne a földre vessék, mely nagy adóját már most sem győzi. Világos észrevételek tett a papi javakra, hogy azok nemzetfenntartó feladatokat nem teljesítvén, a kül és belső ellen ellen most már hadsereget nem szereztvén, azokat el kell venni. Horváth János a socialis sajtó üzemeltetője. Konkrét esetet hoz elő. Ugyanis a „Népszava” Mezőberényből május 18-ról azt jelenti, hogy Berényben a gazdasági egylet kiállítási intézősége embereket fogott be és a zokkalszántott, holott ebből egy szó sem igaz. Ilyenekkel lázítják a munkásokat. Az esetet az egylet Tallián főispán tudomására hozza. Az egylet 10 tagu bizottságot küldött ki a kérdés tanulmányozására.

— **A szegedi szeszgyár sorsa.** Hónapok óta lét- és nemlét kérdése lebeg a szegedi szeszgyár sorsa felett. Mint most jó forrásból értesülünk, a nagyobb részvényesek elhatározták, hogy azon esetre, ha a folyamatban levő eladási tárgyalások nem vezetnének a kellő eredményre, úgy a szeszgyárat a guszpusz 1-én saját számlájukra újra üzembe hozzák. Ennek a jó hírnek, vagy a hir megvalósulásának még jobban örvendezni fog az a néhány száz alkalmazott, kik kenyerüket vesztették a gyár üzemenek megszűnése folytán.

— **A szárazéri társulat véleményező bizottsága** f. hó 19-én Szegeden a városi széképület tanácstermében ülést tart.

— **Új fegyház a várban.** A közös hadügy-miniszterium hir szerint az aradi várban egy nagyobb szabású katonai fegyházat építtet, melynek költségeihez a beszálásolási törvény értelmében Aradváros is köteles lesz hozzájárulni.

— **Árlejtés a városi földekre.** Az öt holdas parcellákra felosztott városi földekre, illetőleg azoknak bérbeadására folyó hó 27-én lesz megtartva az árlejtés a gazdasági szék helyiségében.

— **A „Concordia” jubliánusa.** Klein Ignác, az aradi „Concordia” betegsegélyező-egylet elnöke házasságának huszonöt éves jubileuma alkalmából nagyobb óvációban részesült egylete részéről. Az ünnepély vasárnap folyt le és az egyleti helyiségben vette kezdetét. Az egylet helyisége ez alkalommal nemzeti trikolorókkal és drapériákkal volt csinosan felszítve. Klein Ignácot és nejét pedig küldöttség hívta meg a diszülésre, hol egy értékes ezüst serleggel lepték meg, melyet nagyobb ünnepélyességgel nyújtott át a választmány nevében Fekete Jakab alelnök. Az ünnepélyt villás reggeli, este társasvacsora követte Nagy Lajos kerthelyiségében. Sikertelt felköszöntőket mondtak a jubilánusra dr. Krausz Jónás, Nagy Kálmán, Moskovits Jakab, Fekete Jakab, Keppich Zsigmond, Sonnenfeld József, Goldfeld Lajos, Bfneiszli Ferencz. Klein Ignác meghatóttan felelt az üdvözlésekre, a serleget pedig — ugymond — örök emlékül

fogja tartani azon szívélyes és benső igazragaszkodás jeléül, melylyel az egylet tagjai iránta viseltetnek. Végül 30 frtot adott át egy rokkant-alap létesítésére, melyhez neje is 5 frtot járult. Moskovitz Jakab 6 frtot, Fekete Jakab 2 frtot adott, azonkívül a jelenlevők mindenike tehetsége szerint.

— **Névmagyarosítások.** Visán István aradi lakos vezetéknevét „Sziivási-“ra — és kiskoru Goldma n Armin aradi lakos vezetéknevének „Gerő“-re kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **A mezőhegyesi elővízcsatorna,** a benne összegyülemlett és lerakodott iszap és más idegen anyag folytán szabad lefolyásában annyira gátolva van, hogy a mint azt a battonyai főszolgabíró jelenti, a felduzzadt viz Battonyan a kerteket elöntötte, sőt még a csatorna melletti épületeket is veszélyezteti. A benyújtott jelentést az engedélyező hatósághoz, Aradmegye alispánjához áttették sürgős intézkedéstétel végett.

— **A világosi romok titka.** A világosi varromok közt egy női hullát találtak. A halott ruhája egyik zsebében cédula volt a következő felirással „Szilágyi Erzsébet, szegedi születés.” A világosi főszolgabíró sürgönyözött Szeged városához a személyazonosság megállapítása végett.

— **Elvert plajások.** Kurticsról írja levelezőnk: Vasárnap este 10 órakor a Szilágyi-féle korombá a falusi éjjeli órök a plajás vezetése mellett a záróra betartása végett megjelentek s az ott mulatozó legénységet a távozásra felszólították. A csendesebb verűek hallgatva a parancsra, elmentek, de Ködmön József, Bublik Lisku s még több hős legény sehogy sem akartak távozni, hanem neki rontottak a plajás uraméknak s agyba főbe verték szegény örököt. Csakis a korán megérkezett osendőrőriarat vetett végett a nagy virtusságnak a főbket nyomban elfogtak s őrizet alá helyezték. Ursz Péter rendőr éle tveszélyes ütést kapott a fejére.

— **Talált karperecz.** Aranykarikára fűzött szivecskével díszeskedő karperecz fekszik az aradi kapitányi hivatalban, melynek következő kis meseje van, Csányi Mihályné Világosról tegnap egy aradi ékszerésznél eladásra egy arany karpereczet kínált. Az ékszerárus előtt gyanusnak tünt fel a karperecz és rendőrt hívatott, hogy rendőri után lássa beigazolván, vajon jogos tulajdona-e Csányi Mihálynének a karperecz. A kapitányi hivatalban azt vallotta, hogy ő kapta Világoson Vincze György kocsiától, kiről küldt, hogy találta a karpereczet és úgy adta Csányi Mihálynének. A karpereczet természetesen elkobozták. Jogos tulajdonosa karperecz hü leírása után birtokába veheti a kapitányi hivatalban.

— **Betöréses lopás.** Gyura Mihály terno vállalkos kamráját — mint levelezőnk jelenti — ismeretlen tettesek feltörték és mintegy 18 frtnyi élelmiszert loptak el. A tetteseket mindeddig nem találták.

— **Egy kellemetlen férflőről.** Mikor Szaleszki ur a Sziniferopolhoz címzett városban lassan elhalálozott — más becsületes gazdag emberek hirtelen haláloznak el — az örökösök neki-estek ama barátságos levélboritéknak, melyre a következő szó volt ráírva:

Végrendelet.

Két nappal halálom után felbontandó.

— Két nappal a szerföltt kényelmesen elhalálozott férfin jobb létre szenderülése után a boritékot a hagyományvagyó jogalanyok bizonyos buzgósággal feltörték és akkor a következő felírás boritékot találtak benne

Végrendelet.

Két hónappal halálom után felbontandó.

— Ez kellemetlen férfi, mondták az örökösök kissé boszankodva.

Ennek dacára teljes két hónapig vártak az örökösök tagok, amikor aztán csaknem pokoli félelemmel és mennyei reménységgel bontották fel a gyanus boritékot.

A megejtett levélboriték-bonczolás kiderítette, hogy a boriték tartalma: egy meglehetősen karcsu kedves és színes boriték, amelyre kaligrafice a következő szavak valának felrajzolva:

Végrendelet.

Két évvel halálom után felbontandó.

Sokan az örökösön várakozó örökösök közt elhalványodtak, sokan pedig elpirultak, de megegyeztek abban valamennyien, hogy két esztendőig várakozó álláspontot foglalnak el.

Két esztendőnek lassu elmúlása után az igénylő férfiak óvatosan felmetszették a kalligrafikus borítékokat és a következő papírost találtak benne.

Végrendelet.

Örökösimmek fabatkát sem hagyok, mert keletlen férfiaknak tartom őket. Vagyonomat a szanferopoli árvaháza hagyományozom. Szervuszatok!

— **Pályázatok.** Hivataliszolga a megyesi járásbírósnál 4 hét. — Fog. gyakornok a segesvári p. ü. igazg. 14 nap. — Irnok a hódásghii bíróságnál 14 nap. — Aljegyző a kolozvári trvszéknel 2 hét. — Pénztárnok a soproni p. ü. igazg. 2 hét. — Telekkönyvvezető a nagykanizsai trvszéknel 2 hét.

HYMEN.

Ney Adolf ma esküszik örök hűséget Pusztapéterin Hacker Józsa kisasszonynak, Róth Lajos, az aradi Róth Testvérek özég baltája bajos sógoröjének.

EGYLETEK, TARSULATOK.

(*) Az aradi gazdasági egylet igazgató választmánya folyó évi június hó 20-án, azaz szerdán délelőtt 9 órakor Aradon a kereskedelmi és iparkamara helyiségében (templom-utca, Minorita-palota, I. emelet) ülést tart, melyre a t. választmányi tag urak ezennel tisztelettel meghívattak. Tárty: a folyó ügyeken kívül a hessenilégyszaporodás elleni intézkedések iránti javaslat. Aradon, 1894. június 17. Az igazgató ság.

(*) Az „Aradi Tornaegyesület“ 15 éves tenn állásának emlékűnnepélyét rendező bizottság összes tagjait a lyceum tornacsarnokában ma d. u. 6 órakor tartandó gyűlésre tisztelettel meghívom. Tárty: az ünnepély bevetelének és kiadásának végleges elszámolása. Aradon, 1894. június 19. Illman Ottó biz. elnök.

(*) Az aradi lövészegylet választmánya vasárnap délután Múlek Lajos dr. orsz. képviselő és főlövészmeister elnökle mellett ülést tartott, a melyen megengedte, hogy a szabadságharczi ereklyemúzeum által augusztus hó 20-án rendezendő népnűnnepély alkalmával a városliget elzárassék. Ugyanezen alkalommal új tagokul felvétettek: Morgenstern Gyula, Dávid József, Neszly Károly, Sonn Mór, Forster Dávid, Kubista Venczel, Hoff Armin és Ungár Armin.

TANÜGY.

(—) Tanképesítő. Tegnap reggel kezdődött meg az aradi állami tanítóképzőben a tanképesítő vizsgálat. Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő vezeti a vizsgálatot. Tegnap délelőtt a hittanokat fejezték be, délután pedig az első hat növendék lett készen a tanképesítővel. Ma folytatják, s valószínűleg szerdán lesz befejezve az idei tanképesítő vizsga.

(—) Ujítás a javítóvizsgálatoknál. A vallás-és közoktatásügyi miniszter a két tantárgyból való javító vizsgálatok engedélyezését kellő megszorításokkal tudvalevőleg a kir. tankerületi főigazgatókra ruházta. Minthogy a miniszter azt tapasztalta, hogy a vizsgálatokat egyáltalán most már nagyobb szigorúsággal tartják meg, a megszorításokat úgy a tantárgyakra, mint a magaviseletre vonatkozólag hatályon kívül helyezte, s engedélyt ezentul a tankerületi főigazgatók saját hatáskörükben, föltétlenül és fentartás nélkül megadhatják s így a vizsgálati engedélyek megadásának jogát teljes mértékben reájuk ruházta. A miniszter figyelmeztette a főigazgatókat, hogy a két tantárgyból való javító vizsgálat csak rendkívüli esetekben engedhető meg, miért is elvárja, hogy a főigazgatók a föltétlenül reájuk ruházott eme jogot szigorú elbírálással s mérsékelt terjedelemben fogják gyakorolni.

MULATSÁGOK.

(=) Táncszertély a — polgári házasság javára. Az aradi jogászfiatalság elhatározta, hogy szokásához híven az idén is rendez egy nagyszabású fényes táncvizsgálatot a városliget nagytermében. Hogy mikor, az még nincs elhatározva. Az a cél azonban,

melyre a tiszta jövedelmet fordítják, érdekes és új s hisszük, hogy már egymaga képes lesz nagy közönséget vonzani. Ugy halljuk ugyanis, hogy ezt a jövedelmet egy a polgári házasság szerint egybekelő szegényebb párnak fogják adni.

(=) A magyarvárosi jótékony asztaltársaság vasárnap tartotta meg júniálisát a családi erdőben. Igen sokan voltak kint s a jó kedvet a gyakran megeredő eső sem volt képes apasztani. A mulatságon részt vett szép leányok és asszonyok közül tudósítunk a következők neveit jegyezte fel:

Leányok: Gencsy Vilma, Kiss Mariska, Pataki Berta és Róza, Kiss Janka, Szász Róza, Fiola Róza, Tenzlinger Gizike, Greff Mária, Jager Katicza, Radocsányi Róza és Juliska, Zachradnik Emilia, Lamkerty Anna, Borbély Etelka, Kovács Boriska, Nagy Mariska, King Lujza, Brunner Róza és Irma, Bászly Ilka, Max Katicza, Gál Ionka, Meggyes Mariska, Szabó Gizella és Etelka, Pócsy nővérek, Valent Janka, Czank Katicza, Schwartz Etelka és Irén, Brucker Mariska, Finster Boriska, Jager Róza, Rácz Emma, Setzer Emma, Román Etelka, Fehér Boriska, Heinz Josef, Schriffert Mariska, Pibling Anna, Ernst Mariska, Hubert Mariska, Babes Gizella, Tóth Erzi és Rózsika (Orosházáról) Göncz Vilma, Hajdu Mariska, Schwartz Juliska, Joanovits Szidike, Recsán Mariska, Goldstein nővérek, Fischer Juliska, Müller Mariska, Debreczeni Mariska, Lakatos Mariska, Damjan Rozália, Pircsák Aranka, Burkat Róza, Földi Mariska, Knöbl Erzsébet, Bozsik Ilona, Szida Gizella, Gyenes Mariska, Baranyai Juliska, Gid Töröz, Sturm nővérek, Schwartz Erzsébet, Germann Mária, stb.

Asszonyok: Huzó Istvánné, Varga Józsefné, Sturm Károlyné, Fischerné, Holló Józsefné, Knizse Imréné, Massa Sándorné, Mallár Istvánné, Turiné, Jager Mihályné, Fioláné, Szász Dénesné, Cservenszky Józsefné, Vincze Jánosné, Zahradnikné, Lamberti Szidónia, Radocsányi Jánosné, Szöke Mihályné, Pataki Ferenczné, Kiss Istvánné, Vasuta Józsefné, Ábrahám Sándorné, Valenta Tivadarné, Czibola Itvánné, Prágai Imréné, Nagy Károlyné, King Antalné, Pócsy Gyuláné, Czank Ferenczné, Setzer Józsefné, Román Lajosné, Fehér Jánosné, Heinz Mihályné, Mensesi Antalné, Borbély Jánosné, Schriffert Józsefné, Németh Sándorné, Barcaa Mihályné, Piblinger Lajosné, Krizsán Gertendné, Kiss Jánosné, Germann Józsefné, Cservenszky Ignáczné, Babes Gyuláné, Hajdu Jánosné, Schwartz Lajosné, Joanovits Sándorné, Bertók Sándorné, Peik Demeterné, Goldstein Rezsőné, Jakoblovits Jánosné, Fischer Albertné, Debreczeni Istvánné, Damjáné, Tircsák Jánosné, Liszneski Lajosné, Bozsik Györgyné, Szida Józsefné, Deák Ferenczné, Baranyai Jánosné, Tóth Pálné, Fricz Józsefné stb.

(=) A „Kurticsi izr. Nőegylet“ június hó 30-án saját alapja javára a nagy kávéház kertjében, illetve esős idő esetén a teremben, zártkörű júniális rendez. Beléptitij: személyjegy 1 frt, családjegy 2 frt. Kezdeté esti 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak.

(=) A kurticsi önkéntes tüzoltóegylet által a hó 9-én rendezett mulatságon felülfizetési szivesek voltak: Francz Vilmos 4 frt 40 kr, Bruckner Ödön 1 frt 40 kr, Schader Mária, öz. Lányi Pálné, Madin Gergely, Váci József 1—1 frt, Moravék Elemér 70 kr, Hackenberger László 60 kr, Angelina József 50 kr, Kripp Vilmos, Knöffmahr József, Löwinger Ferenc, Bleier Adolf, Govrik Gusztáv 40—40 kr, Szilágyi János 20 kr, Hajduk Szever, Krajován D. 10—10 kr. mely adományokért ez uton mond köszönetet a karparancsnokság.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Verekedés juhok miatt. Csendesen rágléskálták az a csuvai réten a zöld, selymes füvet a gyapjas juhok, csak néha csendült meg a vezető kos nyakan a mély szavu kolomp, mikor oda-oda kapott görbe szarvával a háta közepén sétáló legy felé. Addig-addig füvezett a nyáj a réten, míg egyszer aztán tilosba tévedt az egész bégető had. Ez volt a verekedés oka, mely harozra tüzelte Dumucza Zachariét és élete párját, Miklián Juon és ennek felesége ellen. Csunyan össze verekedtek, úgy hogy mikor szétváltak, Miklián Juon súlyosan sérült, míg Miklián Flore csekélyebben. Tegnap került tárgyalás alá ezeknek az ügye, mikor is a kir. törvényszék Dumucza Zachariét 6 havi és Dumucza Zachariénét 8 havi börtönrre ítélte. Az ítéletet vádlottak megfélebbezték.

TÁVIRATOK.

A főrendiház és a házasságjogi javaslat.

Budapest, május 18. (Saj. tud. távirata.) A „Bud. Corr.“ a következőket jelenti: Okunk van azon biztos feltevéssre, hogy a főrendiház a polgári házasságot tárgyzó törvényjavaslatnak csütörtökön kezdődő második tárgyalása után, — ha csak mind megjelennek azon főrendiházi tagok, a kik a javaslatot az első alkalommal megszavazták — a kormány javaslatát habár nem is nagy többséggel, de mindenestire elfogadja a részletes tárgyalás alapjául.

Feltevésünk azon alapul, hogy ismerjük számos főrendiháztagnak nézeteit, a kik az első alkalommal kötelességünknek vették, hogy a javaslat ellen szavazzanak, most azonban azon meggyőződésre jutottak, hogy a legfontosabb közérdekeknek súlyos veszélyeztetése nélkül akkori szavazatukat fenn nem tarthatják.

Mivel meg vagyunk győződve, hogy a tények meg fognak felelni ezen feltevésünknek, nem is tartjuk szükségesnek reflectálni azon különböző combinatiókra, melyeket a polgári házasságot törvényjavaslatnak a főrendiházban történendő másodszeri visszautasítása esetére sok oldalról terjesztenek. Az iránt azonban minden beavatott politikus bizonyára teljesen tisztában van; hogy a házasság jogról szóló törvényjavaslat, ha a főrendiház a másodszeri tárgyalás alkalmával minden várakozás ellenére ismét leszavazná, a képzelhető legrövidebb idő alatt, tehát még e hó folyamán harmadszor is vissza érkezik, hogy újból a főrendiház által azonnal határozathozatal alá vonassék, s azt már a főrendiház ellenzékének legintranszigenőbb elemei is mindenütt nyíltan bevallják, hogy a főrendiházi ellenzék harmadszeri szavazás esetén már nem volna képes helyt állni.

Vaszary a házasságjogi javaslatról.

Budapest, június 18. (Saj. tud. táv.) A „Pester Correspondenz“ állítólag hiteles forrásból közöli Vaszary hercegprímás következő nyilatkozatát. A biboros általában különösen a kormány által kitűzött célt tekintve, jobbnak és czélzerűbbnek tartotta volna, ha a házassági javaslat második tárgyalása öszre halasztatik, mikor az izgatott kedélyek lecsillapultak. Az egyházfejedelem abban a nézetben van, hogy a javaslat most sem nyer többséget a főrendiházban, mert a főrendi ellenzék világi tagjai messze távolból hazasietnek, majd megtenni lelkiismereti kötelességüket.

A biboros nézete szerint a folytatott kemény küzdelmeket és többé alig megoldható keserűségeket mind el lehetett volna kerülni, ha a kormány az ő javaslatait kellő időben megfelelő figyelemmel ajándékozta volna meg, vele közelebbi érintkezésbe lépett volna, ki mindig hazafias akarattal volt eltelve. Ha a javaslat főrendiház által másodszer ismét megbukna és új a választásokra kerülne s ok csak oly jelölteket támogathatnak, kik osztonak érületében.

A tótok, a szerbek és románok nem akarják az új törvényt, a magyar katolikus nép milliói szintén nem akarják előleges erőszakolás csak veszedelmet hoz magával, emellett öt év mulva romba dőlne az országban a magyar suprematia.

Mért nem bucsuzott Csákytól az egyetemi tanács.

Budapest június 18. (Saj. tud. táv.) Több lap félremagyarázta, hogy az egyetemi tanács nem bucsuzott el Csáky minisztertől. Schnierer rektor most kijelenti, hogy eddig nem volt szokásban azért maradt el most is a bucsuzás.

Klebensberg-Teleky ügy.

Budapest, június 18. (Saját tud. táv.) Klebensberg gróf a nemzeti kaszinóban Teleki Domokos kizáratását indítványozta, gyámi minőségében elkövetett visszaélések miatt. A kaszinó az indítványt elvetette. Teleki most provokáltatta Klebensberget. A segédek közt a tárgyalások javában folynak.

Zichy Nándor panaszkodik.

Budapest, június 18. (Saj. tud. táv.) Egészen megbízható forrásból értesülünk, hogy Zichy Nándor gr. magánkörökben csaknem a könnyezésig megindultan panaszkolta, hogy képtelen az embereit összetartani és hogy absolute nem tudja: minő eredménnyel ér véget a főrendek második akciója a polgári házasságban.

Forrásunk konstatálja, hogy Zichy Nándor gr. panaszból nem veendő minden készpénznek. Zichy nagyon jól tudja, hogy a kik a javaslatot klerikális álláspontjuk miatt ellenették, azok a második tárgyaláson jelen lesznek egytől egyig. Am a többi főrendek bizonytalanok, azok, a kiket a felség nevének illetéketlen felhasználásával hódítottak meg táboruk számára. Ezek, amióta kiderült a felség nevével üzött geseft, azóta megszüntették a kontraktust a klerikálisokkal, legalább az egyházpolitikát illetőleg igen. Ezeket nem tudja összekapni Zichy Nándor gr. és ezek miatt a panaszkodása — hál istennek! — indokolt.

Elöntött fürdő

Pöstyén, június 18. (Saj. tud. táv.) Tegnap reggel óta fürdőinket ért árvíz csak jelentéktelen károkat okozott. A víz folyton apad. Remélik, hogy 24 órán belül az elöntött fürdők szabadabbá tehetőek és használhatók lesznek.

A kiáradt Vág.

Rózsahegy, június 18. (Saj. tud. táv.) A vízállás apadt. A Vágmelléken sok szántóföld elpusztult. Az áradás több hidat megrongált. A vonatok máig nem közlekedtek. A part mentén fekvő épület és tutajfában a víz roppant kárt okozott.

Wekerle Késmárk diszpolgára.

Késmárk, június 18. (Saj. tud. táv.) Késmárk szab. kir. város közönsége június 18-án tartott közgyűlésén Wekerle Sándort diszpolgárrá választotta.

A király utazása.

Bécs, június 18. (Saj. tud. táv.) O felsége a király, mint már jelentettük július, elején az akkor ott időző királynő látogatására Modenna di Campiglioba utazik, az eddigi megállapodások szerint július hó 13. vagy 14-én rövid tartózkodásra Triestbe érkezik. Innen a király nyári tartózkodásra Ischlbé megy, a hová később a királynő is fogja követni.

Csapatszemle.

Bécs, június 18. (Saj. tud. táv.) O felsége ma reggel a budapesti tartózkodása

által félbemaradt csapatszemlét a bécsi helyőrségben folytatta. A király ma a Károly főherceg nevét viselő ezredet szemlélte meg, melynek kiképzéséről, fegyelmettségéről és tartásáról igen dicsérőleg nyilatkozott.

A katonai köszöntés.

Bécs, június 18. (Saj. tud. táv.) A hadügyminiszteriumban újból felelevenítik a szalutálás és köszönésre vonatkozó szabályzatokat; egyúttal utasítja a miniszterium a katonai hatóságokat, hogy az alantások kötelesek szabálszerűen feljebbvalóikat köszönteni, hogy azonban a feljebbvalók is oly módon tartoznak viszonzoni a köszönést, hogy benne ne nyilvánuljon kicsinylés az alantasabbal szemben.

A kereskedelmi miniszterium új palotája.

Bécs, június 18. (Saj. tud. táv.) Wurmbrandt gróf kereskedelmi miniszter a Ferencz József kaszárnya lebontása által nyerendő téren új palotát szándékozik építeni a kereskedelmi miniszterium számára.

Meghalt bibornok.

Krakkó, június 19. (Saj. tud. táv.) Dunajevszky bibornok-püspök 77 éves korában meghalt.

Robbanás.

Brüsszel, június 18. (Saj. tud. táv.) Ma hajnalban a Rue Royal egyik házában robbanás történt, mely a ház belsejét elpusztította. Az utcát romok borítják. Még nincs megállapítva, hogy a robbanás oka büntény-e, vagy vigyázatlanság. Emberben nem esett kár. Az épület első emeletén vannak a szabadalmi társulat irodái.

KÖZGAZDASÁG.

Vetések állása.

— Saját tudósításinktól. —

Arad, jun. 19. Néhány nap óta hűvös, szeles és esős az időjárás, mely egész őszi jellegű, s a vetésekre nem kedvező. Gazdáink attól félnek, hogy a küszöbön álló aratásra igen rosszul fog kiütni. Különösen a búzában a rozsda folyton terjed; az árpa, zab, rozs, aránylag kielégítő; a tengerit, mely az esőzések által nagyon gyarapodott, javában töltögetik. Az aratást e hó végén megkezdik; az őszi gabonákból úgy Arad, mint Csanád-, Békés- és Temesmegyékben csak közepesen jóval aluli, a tavasziakból pedig jó eredménnyel várhatunk, de csak ha addig elemi csapásoktól meg lesznek kiemelve. Emelkedtek a gabnaüzletben az árak, különösen búzában 30—50 krnyi emelkedést jelezhetünk, ennek folytán a forgalom kissé élénkebb lett. Kivánatos lenne, ha továbbra is szilárdulna az üzlet, hogy gazdáink jó árakat kaphatnának az új terményekért.

Glogovác, jun. 19. A búzavetések egy részét a rozsda megtámadta. A rozs meglehetősen, átlaga a 7—8 métermázsát is megfogja adni, az árpa és zab szintén kielégítően állnak. A burgonya, tengeri és burgundirépa kapálása, serényen folyik. A lucernát és lóherét kapálják, de csak gyenge hozamot adnak. A legelők és mezők üdék.

Új-Arad, június 19. A búzavetésekben a szipoly sok kárt tesz, különben 8—10 nap múlva már aratható lesz, ugyancsak a rozs is, mely elég szép és hosszú kalászu. Az árpa helyenként üszögös, a zab ritka és gazos. A repce átlag 1 és fél métermázsá magot adott. Ugy a természetes, mint a mesterséges takarmányok jók.

Makó, jun. 19. Makó város területén nagyot csappantak az utóbbi időben az aratási kilátások. A buza sok helyen határozatlan megromlott s közepes termést ígér. Arpa, zap igen gyöngye, szóval azon szép kilátások,

melyeket vetéseinkhez tavasszal fűztünk; teljesen szétfoszlottak. Az aratás különben a jövő héten kezdetét veszi.

Nagylak június 19. Pár nap előtt gyenge derűnk volt, melynek rossz befolyása különösen a tengerivetésekre volt észlelhető. A tengeri töltése folyik nagy erővel, mindenki siet ezt elvégezni, mert utánna az aratáshoz kell készülni. Takarmánytermés kedvező volt, jó és elég bő hozamot adots. Napfényviszonyok kielégítőek. Műtrágyázással tett kísérleteink alig tudnak valami feltűnő eredményt felmutatni, hihetőleg a hiányos kezelés s még felületesebb feljegyzések miatt. Burgonya elég bő termést adott, nagy piazei forgalmat ad. Szőlő-termés közepesnek ígérkezik, ugyancsak a gyümölcsök is, bár a volt roppant szelek s feregpusztítása igen redukálta. Gabonárák igen alacsonyak, ugyancsak a jóságárák is, nincs kereslet semmi iránt.

— Egy fontos miniszteri rendelet. Szigorú rendelet érkezett le a földművelési kormánytól, mely azt tartalmazza, hogy a hesseni légytöl megtámadt búzavetések, mihelyt ezek learatása megtörtént, azonnal föl kell szántani. Ugyancsak óva inti már most a gazdákat, hogy az őszi vetéseket minél később ne vessék el, a hesseni légy elpusztítására pedig csalogatásként, hogy a legyek petéiket lerakhassák, a földeken kisebb csomókban próbavetések már előbb alkalmazzanak, aztán a kártékony rovar rajzása megszünnvén, kiméletlenül szántásuk föl.

S z e s z ű z l e t.

— Junius 18. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyon nyers szesz 54.—, kicsinyben 54.50 hordó nélkül, per 100 liter % beledörve 35 frt fogyasztási adó.

Budapesti gabnatőzde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, június 18. d. u. 5 óra.

Gabona	Állás	Irányzat	00 kilogramm irt
Búza	bánási	szilárd	7.15—7.60
	tiszavidéki	„	7.20—7.60
	pestvidéki	„	7.15—7.60
	fehérmezei	„	7.15—7.60
	bácskai	„	7.25—7.65
észak-magyarországi	„	„	„
Rozs	—	szilárd	5.10—5.15
Árpa	takarmány	csend.	4.95—6.30
	égetni való	„	„
	sörözősei	„	„
Zab	—	lanyha	6.65—7.—
Tengeri	bánási	szilárd	„
	másonm	„	4.80—4.85
Kaposzta-repce	—	lanyha	„
Köles	—	csend.	3.80—4.25
Búza	tavasza	szilárd	7.18—7.18
	junius 1894	„	7.—7.05
	őszre	„	5.50—5.52
Tengeri	május-június 1894	szilárd	4.84—4.85
	szept-október 1893	„	4.86—4.88
Zab	Budapest sz. tavasza	szilárd	5.82—5.84
	Budapest sz. őszre	„	„
Kaposzta-repce	aug.-szeptember 1893	szilárd	10.35—10.45

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzden.

Budapest, 1894. június 18.

Magyar aranyáradék 4% 120.40
Magyar koronááradék 4% 95.—
Magyar arany 4 1/2% 127.—
Magyar ezüst 4 1/2% 101.75

IDEGENEK NEVSORA.

— Junius 18. —

Fehér Kereszt szálloda: Pless Imre biztosítási főfelügyelő, Szabadka. Vadas Gyula m. kir. erdőész, Vajdahunyad. Kunstahl Adolf kereskedő, Temesvár. Neubauer Vilmos titkár, Temesvár. Bajzath István birtokos, Pécsak. Korn Gusztáv Bécs. Kecskeméti Sándor látszerész, Temesvár. Ósaj Kornél hírlapíró, Budapest.

Vass szálloda: Strasser Lajos birtokos, Valemlére. Homolay Károly igazgató, Budapest.

Arany Kulcs szálloda: Schäffler Mihály postafőnök, Mezőhegyes. Laky Mihály vendéglős, Temesvár. Boszat Ferencz malomtulajdonos, Butyin. Ifj. Baross István hajó tulajdonos, Szeged. Hegedűs Sándor főpincér, Szeged. Luccai Lazus magánzó, Lebelj. Zeller Jakab kereskedő, Bécl.

Három Király szálloda: Szondy Géza lelkész, Szentleányfalva. Opra János mészáros, Ágris. Petrusz János jegyző, Seprős. Szabó József lelkész, Borossches.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Pályázati hirdetés.

Arad szab. kir. város törvényhatóságánál egy 1155 frt fokozatos előléptetés esetén pedig 1.000 frt évi tiszti fizetéssel kapcsolatos pénztári ellenőr állás választás útján betöltendő lévén, azokat akik ezen állást elnyerni óhajtják s az 1883. évi I. t.-cz. 18. §-ban megszabott minősítéssel bírnak, ezennel felhívom, hogy pályázati kérvényeket hozzám a f. é. július hó 10-ig bemutatassák.

Arad, 1894. június hó 8.

Salacz,
kir. tanácsos,
polgármester.

Magy. kir. államvasutak.

54790 | 94 szám.

475.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságánál 8 hivatalos állás üresedett meg, melyekkel évi 300 frt fizetés 120 frt lakbér és szolgálati ruházat élvezete van egybekötve.

A polgári alkalmazásra jogosító hadügyi vagy honvédelmi ministeri igazolvánnyal ellátott altsztek ezen állások betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon kiszolgált altszteket, kik az 1873. évi II. t. cz. értelmében jogosultsággal bírnak s pályázni óhajtának, hogy említett

igazolvánnyal felszerelt folyamodványukat melyben a vasuti szolgálatra képesítő 35 évet meghaladó koron, és ép egészséges testszerkezeten kívül a magyar írás olvasás és számolás elemeiben való jártasság, továbbá a német nyelv ismerete, ugy szintén a magyar honpolgárság kellőképpen igazolandó a következő czim alatt:

A magy. kir. államvasutak Igazgatóságának Budapesten VI. kerület Andrássy ut 73. sz. legkésőbb f. 1894. évi június hó 15-ig terjeszszék be, minthogy az ezen határnapon túl beérkezendő kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Budapest 1894. évi április hó 29-én.

Az igazgatóság.

Hirdetés.

Ezennel közhirrre tesszük, hogy Csaba állomásunkon f. hó 21-én reggeli 9 órától kezdve a vonalunkon kézbesíthetlenné vált árúk és feleslegget képező tárgyak nyilvános árverés útján eladatni fognak; nevezetesen: kalmuk, cukor, butor, cognac, bor, pálinka, essentia, festék, vasáru, kőcz, lámpa, gyufa, gabona söpredék, stb. stb.

Ezen árverésre a t. cz. közönség tisztelettel meghívatik.

Aradon, 1894. június hó 18-án.

Az üzletvezetőség.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 9-02

Hirdetés.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhirrre tétetik, hogy a városi árvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8% a melyből tőke törlesztésre esik 2% 26 fél évi törlesztésre 7¹/₂% a melyből tőke törlesztésre 1¹/₂% fordítatik. 32 évi törlesztésre 7¹/₂% a melyből a tőketörlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a félévi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,

királyi tanácsos polgármester.

11491 | 894.

567 1-3

Hirdetés.

Az 1893 | 94. években keletkezett, s még eddig meg nem adózott ipari, kereskedelmi vagy bárminemű más haszonhajtó foglalkozásból eredő a III. oszt. kereseti adó tárgyát képező kereset 1894 | 95. évekre való megadóztatására vonatkozólag szerkesztett III. oszt. kereseti adó kivétési javaslatok azzal tétetnek folyó június hó 5-én kezdődő 8 napi közszemlére a városi adó-ügyosztály 2. számú helyiségében, hogy azokat az érdekelték betekínthetvén, bármely javaslat ellen kifogásaikat a 8 nap leteltével összeülendő adókivétő-bizottság előtt előszóval vagy addig írásban is előterjesztesse.

A foglalkozási a, b, c, sorrendben eszközlendő, adókivetés megkezdésének napja, valamint a naponként tárgyalás alá eső adótárgyak megadóztatási sorrendje szokottan hirlap útján és a városház hirdető táblájára fog közzétettni.

Arad, 1894. június hó 5.

Arad szab. kir. város tanácsa.

Hirdetés.

A mezőhegyesi m. kir. áll. ménesbirtokon mintegy 2300 q. jó minőségű ó-zab beszerzése vált szükségessé.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik ezen zab mennyiség szállítását egészben vagy részben elnyerni óhajtják, hogy 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli ajánlataikat a szállítandó zabból vett mintával együtt, ehó 30-ig nyujtsák be alulirott igazgatóságnál, hola részletes szállítási feltételek is megtudhatók.

Mezőhegyes, 1894. jun. 15.

A mezőhegyesi m. kir. áll. ménesbirtok igazgatósága.

Gyors és biztos segítség gyomorbajok és azok következményei ellen.

Az egészség fenntartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fenntartására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb s leghathatósabb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

147. 9-12.

ÉLETBALZSAM dr. ROSA-tól

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatósabb gyógyfüvekből a leggondosabban van készítve s különösen minden emésztési bajok: gyomorgörccs, étvágyhiány, savanyus felbőgés, vértolulás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósnak bizonyul. — Ily kitűnő hatásai következtében ez életbalzsam egy megbízható háziszserévé lett a népek. **Ára egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr. Elismerő iratok ezrei bárkinek betekintés végett rendelkezésre állanak.**

Védjegy

Óvás! Hamisítások elkerülése végett mindenkit figyelmeztetek, — hogy az egyedül általam az eredeti utasítás szerint készített »Dr. Rosa-fele életbalzsam« minden üvegcséje kék burokba van csomagolva, melynek hosszoldalain »Dr. ROSA életbalzsama „fekete sashoz“ címzett gyógyszer-tárból. FRAGNER B. Prága, 205—III.« magyar, német, cseh és francia nyelven olvasható, széles felein pedig az ide nyomott védjegy látható.

Dr. Rosa életbalzsama valódián kapható csak a készítő

FRAGNER B.

főraktárában gyógyszertár a „fekete sashoz“ Prágában, 205—III. és Budapesten: Török József ur gyógyszerezsnél, Király-utca 12. sz., Budai Emil ur városi gyógyszertárában a város-ház-téren.

Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszertárában van raktár ezen életbalzsamból.

Ugyanott kapható: „prágai általános házikenőcs“,

több ezer hálanyilatkozattal elismert **biztos gyógyszer** mindenféle gyuladások, sebek és genyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női emlő gyuladásánál, a tej tespedésénél s az emlő megkeményedésénél **szüléskor**, kelevénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvárnál, körömgöknél, **az ugynevezett körömféregnél**, elkeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, **zsirdaganatoknál**, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolít; s a hol már genyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszivja, kiéreti és kigyógyítja.

Kapható 25 és 30 kros szelenczékben.

Óvás! Miután a prágai általános házikenőcsöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készítve, s csak akkor valódi, ha a sárga ércszelencze, melybe töltetik, vörös használati utasításokba (melyek 9 nyelven nyomvák) és kék kartonba, — melyen az ide nyomott védjegy lát-

ható — burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM, a legbizonyosabb számtalan próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyítására s az egészen elvesztett hallási tevétség visszanyerésére. — **Egy üveg ára 1 frt.**

Kapható: Török József budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában:

RING LAJOS,

„Angyalhoz“ címzett gyógyszertárában, Aradon, Asztalos Sándor-utca 1. sz.

Aláírási felhívás

a Tarnóczy tűzoltó-szer- és gépgyár-részvénytársaság ujjonnan kibocsájtott részvényeire.

A Tarnóczy-féle tűzoltó-szer és gépgyár-részvénytársaság, mely 1891. év óta áll fenn és eddigelé 500,000 frt alaptőkéje után az alapszabályszerű leírások és tartalékalapjának megfelelő dotációja mellett részvényeinek évenként 6 frt osztalékot fizetett, mi 6% kamatozásnak felel meg, 1894. évi június hó 17-ik napján tartott közgyűlésén elhatározta, hogy jövőre tüzi fecskendők, tűzoltószeresek, sárgaréz-, réz-, aczélárak gyártásán, továbbá viz-, gáz- és villamvezetékek berendezésén és szakmájába tartozó melléküzletek folytatásán kívül gazdasági, valamint szerszám- és munkagépeknek nagybani gyártását a vállalat munkakörébe fölveendi és gyári telepén egy nagy vasöntődét is állit föl.

E célból az alaptőkének két millió forintra való fölemelése közgyűlésileg elhatároztatván, az ujonnan kibocsátandó 15,000 drb 100 forint névértékű bemutatóra szóló részvényekre nézve ezennel nyilvános aláírás hirdettetik a következő feltételek mellett:

1. A 100 frt névértékű bemutatóra szóló részvények kibocsátási ára részvényenként **110 forintban** határozatik meg, melyből **részvényenként 10 frt a tartalékalapra fordittatik.**
2. A részvények aláírása alkalmával, vagy legkésőbb f. évi június hó 26-ig bezárólag **a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál Budapesten** vagy ezen intézet által meghatározandó fizetési helyeken **részvényenként 30 frt fizetendő.**
3. A további befizetések ugyancsak a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál következőleg eszközözendők:

a) 1894. augusztus	1-én részvényenként	30 frt
b) 1894. szeptember	1-én	25 frt
c) 1894. október	1-én	25 frt

A befizetésekről ideiglenes térítvények szolgáltatnak ki, melyek az utolsó részletfizetés alkalmával társasági részvényekkel fognak kicseréltetni.

4. A régi részvényesek minden egyes részvény után ugyancsak 110 frt kibocsátási árban és a fenti feltételek mellett egy-egy újabb részvényre tarthatnak igényt, de kötelesek e részbeni elővételi jogukat 1894. évi június hó 21-ig bezárólag gyakorolni és e célból részvényeiket a folyó szelvényekkel együtt lebélyegzés végett a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztárnál a fenti határnapig bemutatni, mert ellen esetben e részbeni joguktól esznek és a fennmaradó részvények az új aláíróknak adatnak ki. Az új részvényesek az 1894. évi osztalékban a régi részvényesekkel egyenlően részesednek.

5. **A részvényaláírás zárhatáridejéül 1894. évi június hó 26-ik napja tüzetik ki.**
6. Tuljegyzés esetén az igazgatóság fenntartja magának a jogot a feles aláírások tetszés szerinti leszállítására.

Ezen feltételek értelmében kibocsátott részvényekre 1894. évi június hó 19., 20., 21., 22., 23., 24., 25. és 26-án jegyezni és egyuttal a befizetéseket teljesíteni lehet Budapesten, a Budapest VIII. IX. X. ker. takarékpénztár részvénytársaságnál Budapesten, üllői-ut 2. szám

az aradi pénzüintézetek utján.

Kelt: Budapesten, 1894. évi június hóban.

602 L—5

A Tarnóczy tűzoltó-szer- és gépgyár-részvénytársaság:

Dr. Rosenberg Gyula s. k.

Kossuth Ferencz s. k.

ügyvéd, mint jegyző.

elnök.